

JAARVERSLAG STICHTING LANDELIJK IKOS 2023

Inleiding

In dit jaarverslag vermelden wij de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen van de Stichting Landelijk IKOS in 2023.

Er is hard gewerkt om onze ontwikkelde lessen voor de toekomst te kunnen borgen en de huidige koers met een bredere doelgroep te kunnen voortzetten. Vandaar dat er dit jaar verschillende oriënterende gesprekken plaats hebben gevonden met partners. Bedoeld om te verkennen of en hoe we op korte termijn als partijen iets voor elkaar kunnen betekenen om er samen sterker van te worden.

Bestuurlijk waren er wijzigingen.

Samenstelling bestuur

Per 31 december 2023 bestond het bestuur uit:

G.D. (Greetje) Geluk-Westerman, voorzitter – PKN

M. (Marijke) Kwant, penningmeester – VVP

M.J. (Marion) Hurrelbrinck, secretaris – PKN

S. (Sandra) de Ruiter- Geleijnse, notulist – PKN

I. (Ietsje) de Boer – algemeen lid - Doopsgezind

Bestuurlijke ontwikkelingen

Afscheid

Per 1 januari '24 zullen Greetje Geluk-Westerman (voorzitter) en Sandra Geleijnse – de Ruiter (notulist, lief en leed) het bestuur verlaten. Greetjes termijn liep af op 1 oktober, maar vanwege de inhoudelijke contacten, gericht op de toekomst van St. L. IKOS, heeft zij aangegeven te willen blijven tot 1 januari. Sandra's termijn eindigt op 1 januari. In een feestelijke setting tijdens onze vergaderdag in december wordt er afscheid van hen genomen.

Voortzetting bestuur

Het jaar '24 ziet het bestuur van IKOS als een verkenningsjaar. Per 1 jan. '24 bestaat het bestuur van St. L. IKOS uit drie bestuursleden (Ietsje de Boer, Marijke Kwant en Marion Hurrelbrinck) die de rol van voorzitter, penningmeester en secretaris op zich nemen. Aangevuld met twee adviserende leden: Wouter Knoester (directeur PC GVO) en Aafke Reinders (voormalig manager VONKT/medewerker Verus /NHL Stenden). De besluitvorming ligt bij de drie bestuursleden.

Het bestuur van St. L. IKOS kwam in 2023 zes maal bijeen, waarvan vijf maal via ZOOM.

Overleg IKOS en PCGVO

Presentatie PC GVO

Liesbeth Winters-Jonas (hoofdredacteur) presenteerde op 16 januari 'Op weg met verhalen' bij de regiobegeleiders van PC GVO.

Inspiratiebijeenkomst PC GVO 2023 'Ontmoeting bij de bron'

Op vrijdag 6 oktober organiseerde PC GVO en het Lectoraat een Inspiratiedag, waarvoor St. L. IKOS ook was uitgenodigd. Onze eindredacteur Jik van de Laan en onze hoofdredacteur Liesbeth Winters-Jonas verzorgden op uitnodiging een tafel met uitgegeven IKOS-materialen van met name 'Op weg met verhalen'. Vanuit ons bestuur waren de voorzitter en twee GVO docenten aanwezig. Uiteraard waren redactie en bestuur trots om 'hun' inspanningen deze dag voor het voetlicht te kunnen brengen.

Periodiek overleg met de directeur PC GVO

Structureel vindt er twee keer per jaar overleg plaats tussen het dagelijks bestuur en de directeur van PCGVO. Dit jaar waren er meer overlegmomenten. O.a. samen met de manager van VONKT hebben we in de maanden oktober, november en december voor de toekomst 3 scenario's verkend. In januari hoopt het bestuur van IKOS voor een scenario te kiezen en dit verder met betrokkenen uit te werken.

Overleg IKOS en VONKT

Per 1 januari '24 houdt de Stichting VONKT op te bestaan. Op hun databank 'Zinvoller Onderwijs' staan al onze ontwikkelde lessen door de jaren heen. Per 1 januari '24 zal St. L. IKOS deze databank overnemen. Via VONKT worden onze nieuwsbrieven (bestuurlijk en inhoudelijk), onze abonnementen en eindredactie van OWMV verzorgd. Vanwege de opheffing van VONKT wordt Jik van der Laan (eindredacteur OWMV), voor wat betreft de uren voor IKOS, gedetacheerd vanuit het Centrum voor Vormingsonderwijs (CvV). We zijn blij dat Jik ons vanuit het CvV nog een tijdje van dienst blijft. Zo blijft deze belangrijke taak in vertrouwde handen.

Overleg met de manager

Dit jaar waren er verschillende overlegmomenten, gezien het opheffen van VONKT per 1 januari '24, in relatie tot de diensten die wij van hen afnemen. Verder hebben we samen met de manager van VONKT en de directeur van PCGVO in de maanden oktober, november en december voor de toekomst 3 scenario's verkend. In januari hoopt het bestuur van St. L. IKOS voor een scenario te kiezen en deze verder met betrokkenen uit te werken.

Toekomst Stichting Landelijk IKOS

St. L. IKOS ziet dat steeds meer werkgroepen/plaatselijke IKOS afdelingen zich opheffen, omdat zij na de oprichting van PC GVO zich langzamerhand overbodig voelen. Dit betekent voor IKOS minder inkomsten. IKOS hoopt dat - door de doelgroep voor 'Op weg met verhalen' (OWMV) te verbreden naar samenwerkingscholen, christelijke scholen, PABO's - meer schoolabonnementen worden afgenomen waardoor de inkomsten stijgen.

Om onze ontwikkelde lessen voor de toekomst te kunnen borgen en de huidige koers met een bredere doelgroep te kunnen voortzetten, vinden er al langere tijd oriënterende gesprekken plaats met de managers van VONKT, Verus, PC GVO en het CvV (Centrum voor Vormingsonderwijs). Bedoeld om te verkennen of en hoe we op korte termijn als partijen iets voor elkaar kunnen betekenen om er samen sterker van te worden.

Het bestuur van St. L. IKOS vindt dat de ontwikkelde lessen, in welke samenwerkingsvorm dan ook, beschikbaar moeten zijn en blijven voor de docenten PC GVO. Voor deze doelgroep is ons door de jaren heen geld toevertrouwd om hen te voorzien van materiaal voor de kinderen op de openbare scholen.

Om onze lessen ook onder de aandacht te brengen van samenwerkingscholen en christelijke scholen is er contact geweest met Verus. Verus is een vereniging voor ruim 4000 scholen in het katholiek en christelijk basis- en voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs in Nederland. Verus waardeert de enorme betrokkenheid van (het bestuur van) IKOS bij de materialen en ziet de kwaliteit hiervan.

Vanaf 1 september '23 biedt Verus de gelegenheid om via hun nieuwsbrieven en identiteitsbegeleiders onze lessen 'Op weg met verhalen' onder de aandacht te brengen.

Met de managers van VONKT en PC GVO hebben we in de maanden okt., nov. en dec. voor de toekomst 3 scenario's verkend. In januari hoopt het bestuur van IKOS voor een scenario te kiezen en deze verder met betrokkenen uit te werken.

IKOS onderwijs 'Op weg met verhalen'

We hebben het mooie materiaal van 'Op weg met verhalen' actief onder de aandacht gebracht via social media, een presentatie voor regiobegeleiders PC GVO, een boekentafel bij de inspiratiebijeenkomst PC GVO en 'live' bij diverse identiteitstrajecten door adviseurs van VONKT en Verus.

Op studiedagen in het land bleek dat schoolteams van zowel christelijke denominatie als samenwerkingscholen bijzonder geïnteresseerd zijn. Ook Hogescholen (PABO's) toonden belangstelling Dit heeft geresulteerd in 28 schoolabonnementen en een abonnement voor een Hogeschool.

Er zijn 6 instructiefilms gemaakt voor de lessen onderbouw en over hoe te werken met Op weg met verhalen. Eén filmpje wordt gedeeld via social media. Dit geeft inzicht in hoe het materiaal ingezet kan worden. We overwegen deze te plaatsen op de websites IKOS, VONKT/Zinvoller onderwijs en bij het verstrekken van proefabonnementen. De overige 5 filmpjes gaan over de verschillende rituelen en kunnen ingezet worden bij bijv. trainingen of workshops.

Op de homepage van 'Zinvoller onderwijs' is in het kader van PR een 'les van de maand' geplaatst. Deze les van de maand is actueel en gedurende een maand gratis te downloaden. Via social media is hier aandacht aan gegeven.

Schrijversbijeenkomst

Op 10 februari organiseerde onze redactie een schrijversbijeenkomst voor de 'schrijverspool' om de kwaliteit en samenhang van het materiaal te bevorderen. IKOS faciliteerde deze bijeenkomst. Naast elkaar (weer) ontmoeten – soms zelfs voor het eerst 'in real life' – stond de middag in het teken van twee workshops: .

'De kracht van rituelen'

Bij de onderbouwlessen van 'Op weg met verhalen' zijn al eerder vijf prachtige rituelen ontworpen om de lessen mee te starten. Op deze middag is samen een begin gemaakt met het ontwerpen van betekenisvolle rituelen voor de midden- en bovenbouwlessen.

'Zelf Bijbelverhalen schrijven'

Omdat de redactie de lessen wil verrijken met nog meer 'zelf geschreven verhalen', is er tijdens het tweede deel van de middag aandacht besteed aan het schrijven van 'Bijbelverhalen voor kinderen'.

De redactie kijkt terug op een verbindende en succesvolle middag met de auteurs van de lessen van Op weg met verhalen!

Ontwikkeling Jaarplannen

'Op weg met verhalen' biedt per schooljaar vier thema's met zes lessen (twee lessen voor ob – mb – bb) en een extra les bij een feest van de jaarkalender. Steeds vaker komt de vraag, zowel vanuit het 'reguliere onderwijsveld' als vanuit vakleerkrachten (Protestants) vormingsonderwijs, om ondersteuning met een goed doordachte opzet rondom verschillende religieuze feesten, verhalen (uit de Bijbel en uit andere tradities) en levensbeschouwelijke vragen en thema's. (Vak)leerkrachten missen in het aanbod op de lessendatabank Zinvoller onderwijs een doorlopende lijn en samenhang. Met het ontwikkelen van drie jaarplannen hopen we hen deze ondersteuning of handreiking te kunnen bieden. We zijn blij te kunnen vermelden dat het bestuur van de afdeling IKOS Leeuwarden de kosten voor de ontwikkeling van deze jaarplannen voor zijn rekening heeft genomen. Er komen jaarplannen voor één les per week en jaarplannen voor twee lessen per week. De jaarplannen krijgen een eigen pagina op Zinvoller Onderwijs. Jaarplan 1 kwam kortgeleden online; jaarplan 2 en 3 volgen in 2024.

Nieuwe Rituelen

Met ingang van 2023-24 zijn ook rituelen toegevoegd aan de lessen voor midden- en bovenbouw. Elke les start met een ritueel en aan het eind van de les is er via dit ritueel een korte terugblik. Er zijn zeven vaste rituelen voor midden- en bovenbouw. Uit deze rituelen wordt een keuze gemaakt passend bij de les.

Thematisch wordt er regelmatig samengewerkt en aangesloten bij de methode Kleur.

In 2023 waren de thema's:

- Kom in beweging!
- Kijken met je hart
- Weg van huis...
- Verlangen

De abonneerders ontvangen per thema een nieuwsbrief.
De lessen zijn te vinden op www.zinvolleronderwijs.nl.

Beleidsplan 2022-2025

De exploitatie van Op Weg met Verhalen vraagt grote financiële offers. Gelukkig ontvangen we financiële steun van IKOS-afdelingen, enkele geloofsgemeenschappen en van diverse fondsen.

Landelijk IKOS streeft naar een structureel evenwicht tussen inkomsten en uitgaven. Daarvoor is een proactieve houding naar andere partners dan alleen de participerende geloofsgemeenschappen nodig.

Er is gestreefd naar meer inkomsten uit abonnementen. Dit jaar zijn de inkomsten met 68% gestegen! We blijven naar een nog hoger percentage streven. Hiertoe is een ruimer gebruik van 'Op Weg met verhalen' nodig, in eerste instantie op samenwerkings- en samenlevingsscholen, waar zowel openbaar als christelijk onderwijs aanwezig is. Verder is verkend middels de identiteitsbegeleiders hoe het gebruik van 'Op weg met verhalen' ook buiten het openbaar onderwijs (bijvoorbeeld op christelijke scholen) bevorderd kan worden. Ook is er belangstelling vanuit Hogescholen (PABO's).

De bestuurlijke nieuwsbrief verschijnt 2 maal per jaar in de maanden april en oktober.

St. L. IKOS blijft ook de komende jaren in gesprek met plaatselijke afdelingen over hun behoeftes en mogelijkheden.

Samenvatting

De focus lag dit jaar bij het verkennen met externe partijen of en hoe we op korte termijn als partners iets voor elkaar kunnen betekenen om er samen sterker van te worden.

Er is gestreefd naar meer inkomsten uit abonnementen. Dit jaar zijn de inkomsten met 68% gestegen!

31 december 2023

Greetje Geluk-Westerman, voorzitter IKOS landelijk
Marion Hurrelbrinck, secretaris IKOS landelijk
Marijke Kwant, penningmeester IKOS landelijk